

Gure hormek hitz egiten digute?

Aurkezpena

Gure hormek hitz egiten digute? Gai hori lantzeko, honako ariketa hauek egin ditzakezu:

- Ikusi bideoa eta hutsuneak bete.
- Hitza dagokion definizioari lotu.
- Irakurri testua eta beltzez dauden hitzei sinonimoak aurkitu.
- Taldean jarri eta gaiaren inguruan hitz egin.

Ikusi bideoa

Bideoa ikusi bitartean, saiatu esaldietan falta den hitza idazten:

<https://labur.eus/4kTHz>

- Guzti horrekin (horrekin guztiarekin) [] nahi dugu, transmititu nahi dugu, nolakoak garen edo askotan, hori, nolakoak izatea nahi dugun.
- Gure posizioa (posizioa) edo [] edo gure nortasuna azkenean, gure identitatea.
- Lehenengo gaztea zara, bilatzen dituzu [] eta nolabait hori jartzen duzu zure gelan.
- Edo nolabait, garai horretan, ari zarelako zure [] propioa eraikitzen eta adierazten eta indartzen.
- [] natura maite badugu, segur aski ipiniko dugu paisaiak.
- Nire ustez, juxtu hori bada Mass Mediaren kulturaren garapenaren [], ezta?
- Orduan hori, oso [] ditugu argazkiak, kartelak eta abar, ezta?
- Eta bueno, hortik herrialde askotan ikusten dugu [] nolabait autoritarioa bada, oso ohikoa da ikustea errege edo dena delakoaren argazkiak kale guztietan eta farola guztietan ere, nolabait adierazteko ni ere begira nago zuei.

Hitzak definitu

Lotu kontzeptu bakoitza bere definizioarekin:

Definizioak

Zerbait azaldu, jakinarazi edo ulertarazi.

Zerbait egiteko gaitasuna.

Zerbait egiterakoan kontuan hartzen duguna, jarraitzen duguna.

Pertsona baten izateko modua osatzen duten ezaugarrien multzoa.

Moduren edo eraren batean.

Zerbait egiteko bultzada, zerbaitetan eragitea.

Eskura daitekeena.

Agintzeko boterea duen pertsona.

Kontzeptuak

ADIERAZI

AGINTARIA

EREDUA

ESKURAGARRIA

AHALMENA

NORTASUNA

NOLABAIT

ERAGINA

Irakurri testua

Idatzi hutsuneetan beltzez dauden hitzen sinonimo bat. Nahi baduzu, testuan bertan ere badaude. Kontuz! Berdin deklinatu behar dituzu eta:

Aldizkarietatik gure idoloen argazkiak moztu eta etxean, logelako hormetan, itsasten ditugu. Kirolariak, musikariak, aktoreak edo miresten dugun edonor izaten da protagonista. Hori gaztaroan egiten dugu, ezta? Zenbat urtera arte apaintzen dugu gela modu horretan? Gehienok, adin jakin batera iristen garenean, bizitzako etapa

horri amaiera ematen diogu: idoloak alde batera utzi, eta margolanekin edo argazkiekin betetzen dugu geure etxea. Garai bateko nahiz besteko apaingarriek gure pertsonalitatearekin dute zerikusia. “Norberak etxean daukan dekorazioa pertsonaren nortasunaren isla da; pertsona horren isla da: zer den edo zer izan nahi duen, hain zuzen ere”, kontatu digu Josu Larrinagak (Sudupe, 1964). Bera antropologia irakaslea da Euskal Herriko Unibertsitatean, eta gu Donostiako kanpusean elkartu gara berarekin.

EREDUAK LEHEN ETA ORAIN

Gure aitona-amonon gazte-garaian ez zituzten horrelako **idoloak** izaten, eta ez zuten euren logelan inorren argazkirik itsasten. “Lehengo gazteek bazituzten ereduak, baina beren herrian bertan, eta ziurrenik ia egunero ikusten zituzten”, adierazi digu. Gaur egun,

berriz, komunikabideei eta Interneti esker, oso erraza da edonoren erretratua lortzea: “Jada ereduak ez ditugu geure inguruan bakarrik bilatzen, Internetek mundura leihoak ireki baitizkigu”. Hainbat arrazoi izan ditzakegu 14 edo 15 urterekin idolo baten irudia paretan **eransteko**

[] baina, horrez gain, kontra-eredua aipatu digu Larrinagak: “Gurasoen kontra-ereduak aukeratzen ditugu. Beraiek nahi edo erakutsi digutenaren **aurka** **[]** joaten gara batzuetan. Izan ere, gazte garaian gure nortasuna eraiki, adierazi eta indartu egiten dugu; horretarako unea da”.

Zahartzen garenean ere, plazerragatik edo gure **nortasuna** **[]** islatzeagatik, zintzilikatzen ditugu **koadroak** **[]** gure inguruan. “Natura maite badugu, paisaiak aukeratuko ditugu, eta, bizitza urbanoa atsegin badugu, mota horretako afixak jarriko ditugu”. Bestalde, hainbat sinbolo ia galtzear daude, tradizioz egiten zirenak. “Adibidez, etxe askotan Ama Birjina edo Jesukristo edukitzen zuten, eta, orain, ia desagertzeaz dago ohitura hori”, kontatu digu Larrinagak.

SINBOLOAK

Duela 100.000 urte, gutxi gorabehera, gizakia marrazten hasi zen, eta, dakigunez, horiek dira lehenengo sinboloak. Beranduago, Neolitikoa, idazkera sortu zuten, eta gaur egun hiru espazio sinbolikotan bizi garela esaten du Javier Etxeberria Filosofia fakultateko irakasleak: inguru naturala, gizakiak aldatu ez duen paisaia; inguru materiala, guk eraikitakoa (etxeak, errepideak, autoa...), eta inguru birtuala, sarean dagoena. “Animalia sinbolikoak gara, eta sinboloz inguratuta gaude. Gaur egun, adibidez, kultura etengabe aldatzen ari da, eta sinboloak ere aldatu egiten dira”, kontatu digu.

Askotan, sinboloak adostuak izaten dira: “Zuhaitz asko ikus ditzakegu, baina euskaldunoi haritzak Gernikako **arbola** **[]** ekarriko digu gogora, hori sinbolo kolektibo bat baita”. Taldean adostuak izateaz gain, pertsonalak ere badaude. “Hil ostean, gero eta jende gehiago errausten dugu, eta asko leku sinboliko batean botatzen ditugu: ortua, hondartza, mendia... Edozein leku izan daiteke”, azaldu digu.

Bizarrari, esaterako, geuk eman diogu esanahia, eta hainbat modutan, gainera: batzuentzat hippy nostalgikoen itxura izango da; besteentzat, hipsterrarena; eta, beste talde batentzat, musulman sinestunena.

Eta zuk, baduzu leku sinbolikorik? Zein? Nola duzu apainduta zure etxea? Nortasunarekin zerikusia duen zerbait da, zure ustez? Gaztaroan noren argazkiekin betetzen zenuen logelako horma?

Eta zuk?

Jarri taldean eta komentatu ondorengo galdera hauek:

- Zuretzat zer da sinbolo bat?
- Zein sinbolo ezagutzen dituzu?
- Gaztetan nola zeneukan apainduta zure logela?
- Eta orain? Zer aldatu da?
- Bakoitzaren nortasunak zerikusia du, zure ustez? Zertan?

Zuzenketa-orria

Ikusi bideoa

- Guzti horrekin (horrekin guztiarekin) (adierazi) nahi dugu, transmititu nahi dugu, nolakoak garen edo askotan, hori, nolakoak izatea nahi dugun.
- Gure posizioa (posizioa) edo (ahalmena) edo gure nortasuna azkenean, gure identitatea.
- Lehenengo gaztea zara, bilatzen dituzu (ereduak) eta nolabait hori jartzen duzu zure gelan.
- Edo nolabait, garai horretan, ari zarelako zure (nortasun) propioa eraikitzen eta adierazten eta indartzen.
- (Nolabait) natura maite badugu, segur aski ipiniko dugu paisaiak.
- Nire ustez, juxtu hori bada Mass Mediaren kulturaren garapenaren (eragina), ezta?
- Orduan hori, oso (eskuragarri) ditugu argazkiak, kartelak eta abar, ezta?
- Eta bueno, hortik herrialde askotan ikusten dugu (agintari) nolabait autoritarioa bada, oso ohikoa da ikustea errege edo dena delakoaren argazkiak kale guztietan eta farola guztietan ere, nolabait adierazteko ni ere begira nago zuei.

Hitzak definitu

Definizioak

Kontzeptuak

Zerbait azaldu, jakinarazi edo ulertarazi.

ADIERAZI

Zerbait egiteko gaitasuna.

AHALMENA

Zerbait egiterakoan kontuan hartzen duguna, jarraitzen duguna.

EREDUA

Pertsona baten izateko modua osatzen duten ezaugarrien multzoa.

NORTASUNA

Moduren edo eraren batean.

NOLABAIT

Zerbait egiteko bultzada, zerbaitetan eragitea.

ERAGINA

Eskura daitekeena.

ESKURAGARRIA

Agintzeko boterea duen pertsona.

AGINTARIA

Irakurri testua

etapa (garai, aldi, aro, denbora, periodo, sasoi)

idoloak (ereduak, jarraibideak, etsenpluak, jarraigarriak, adibideak, ikusbideak, erakusmenak)

eransteko (itsasteko, kolatzeko, atxikitze, eratzikitze, inkatzeko, pegatzeko)

aurka (kontra, buruzki, kontran, aurrezka, aitz) (kontra, buruzki, kontran, aurrezka, aitz)

nortasuna (pertsonalitatea, izaera)

koadroak (margolanak, pinturak)

arbola (zuhaitza, zuhamua, zuhaina)

Transkripzioa

Ikusi bideoa

1. Gure hormak apaintzeko moduarekin zer transmititu nahi dugu?

Guzti horrekin (horrekin guztiarekin) adierazi nahi dugu, transmititu nahi dugu, nolakoak garen edo askotan, hori, nolakoak izatea nahi dugun: erosten dugun kotxearekin, ipintzen dugun apaintzarekin, janzten dugun arroparekin eta askotan ere, erosten ditugun liburu edo diska edo joaten garen ekitaldietara, ezta? Guzti horrekin (horrekin guztiarekin) nolabait hori adierazi nahi dugu: gure posizioa (posizioa) edo ahalmena edo gure nortasuna azkenean, gure identitatea.

2. Gaztaroan eta helduak garenean, ez dugu logela berdin apaintzen. Zergatik?

Lehenengo gaztea zara, bilatzen dituzu ereduak eta nolabait hori jartzen duzu zure gelan. Ereduak edo askotan igual jartzen dituzu zure gurasoen kontra-ereduak, edo nolabait, garai horretan, ari zarelako zure nortasun propioa eraikitzen eta adierazten eta indartzen. Eta gero beste momentu (une) batean, ba hori, nolabait zuri plazerra edo zuri nolabait zure nortasunarekin bat datozen kontuak ipintzen ditugu, ezta? Nolabait natura maite badugu, segur aski ipiniko dugu paisaiak; eta oso, ez dakit, oso bizitza urbanoa eta eramaten badugu, ipiniko ditugu beste motatako afixak...

3. Asko aldatu da apaintzeko modua azken urteetan?

Nire ustez, juxtu hori bada Mass Mediaren kulturaren garapenaren eragina ezta? Hori da, lehenengoan nerabeek eta gazteek eta edukiko zituzten euren ereduak, baina euren herrian edo segur aski egunero ikusiko zituzten nolabait beraientzako (beraientzat) eredugarriak ziren pertsonak edo noizean behin ikusiko zituzten. Gaur egun, hori da askotan ereduak bilatzen ditugu Mass Median, hirugarren mundu horretan. Orduan hori, oso eskuragarri ditugu argazkiak, kartelak eta abar, ezta? Beste garai batean ere diskekin praktikatu da asko hori, hori gaur egun nahiko desagertuta dago, ezta? Baina bai, orduan hor hori, beste motatako idoloak edo ereduak ditugu eta horiekin beste harreman komunikatiboa ere daukagu ba hori.